

XIV KONKURS GEOGRAFICZNY „ODKRYJ EUROPE” 2021/2022

1. Dopisz do każdego podanego państwa po 3 kolory znajdujące się na ich flagach. (3 pkt)

SŁOWACJA czerwony, niebieski, biały – po 0,5 pkt

CZECHY czerwony, niebieski, biały – po 0,5 pkt

2. W Bratysławie (48°N, 17°E) Słońce góruje. Oblicz, która godzina czasu słonecznego będzie w Sewilli (37°N, 5°W). (3 pkt)

Zapisz obliczenia

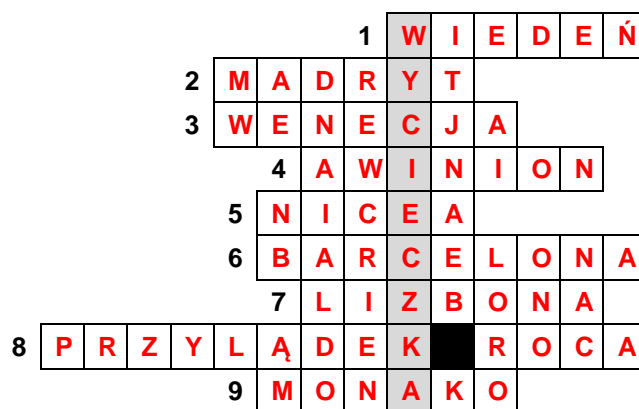
$$17^{\circ} + 5^{\circ} = 22^{\circ} \quad - 1 \text{ pkt}$$

$$22 \cdot 4 = 88 \text{ minut} = 1 \text{ godzina } 28 \text{ minut} \quad - 1 \text{ pkt}$$

$$12^{00} - 1 \text{ h } 28 \text{ min} = 10^{32} \quad - 1 \text{ pkt}$$

3. Rozwiąż krzyżówkę i podaj hasło. (10 pkt)

- 1) Stolica nad Dunajem z licznymi zabytkami, m.in. katedrą św. Stefana i zamkiem Hofburg.
- 2) Stolica kraju położonego na Półwyspie Iberyjskim ze znanymi muzeami i galeriami, m.in. Prado.
- 3) Miasto w południowo-wschodnich Włoszech z licznymi kanałami, położone na 118 wyspach laguny.
- 4) Miasto we Francji ze słynnym zamkiem papieża i głów Kościoła Katolickiego podczas tzw. niewoli awiniońskiej.
- 5) Francuska miejscowość wypoczynkowa na Lazurowym Wybrzeżu.
- 6) Port w Hiszpanii nad Morzem Śródziemnym ze słynnym kościołem Sagrada Familia. Budowę kościoła, zaprojektowanego przez Antonio Gaudiego, rozpoczęto w 1882 roku i trwa ona do dziś.
- 7) Port nad Atlantykiem, z którego żeglarze w czasie wielkich odkryć geograficznych wypływali na poszukiwanie nowych lądów.
- 8) Najdalej wysunięty na zachód punkt Europy.
- 9) Księstwo nad Morzem Śródziemnym słynące z emisji znaczków pocztowych, wyścigów samochodowych i kasyna w Monte Carlo.

po 1 pkt za każde odgadnięte hasło i 1 pkt za podanie hasła krzyżówki

4. Do podanych mniejszości narodowych i etnicznych dopisz kraj, który zamieszkują. (2 pkt)

WIELKA BRYTANIA, HISZPANIA, GRECJA, CZECHY

Baskowie, Katalończycy, Galijczycy **Hiszpania – 0,5 pkt**

Morawianie, Słowacy, Polacy **Czechy – 0,5 pkt**

Turcy, Macedończycy, Albańczycy **Grecja – 0,5 pkt**

Walijczycy, Szkoci, Irlandczycy **Wielka Brytania – 0,5 pkt**

5. Obok podanych zabytków architektury i obiektów turystycznych wpisz nazwy państw, w których możesz je zobaczyć. (12 pkt)

Pieszczany **Słowacja – 1 pkt**

Stonehenge **Wielka Brytania – 1 pkt**

Panorama Raclawicka **Polska – 1 pkt**

Sagrada Familia **Hiszpania – 1 pkt**

Riwiera Makarska **Chorwacja – 1 pkt**

Kromieryż **Czechy – 1 pkt**

Mała Fatra **Słowacja – 1 pkt**

Skalne miasto **Czechy – 1 pkt**

Złota uliczka **Czechy – 1 pkt**

Zamek Spiski **Słowacja – 1 pkt**

Costa del Sol **Hiszpania – 1 pkt**

Pałac w Wersalu **Francja – 1 pkt**

6. Do jakich państw należą następujące terytoria: (4 pkt)

Sardynia **Włochy – 1 pkt**

Wyspy Kanaryjskie **Hiszpania – 1 pkt**

Grenlandia **Dania – 1 pkt**

Kreta **Grecja – 1 pkt**

7. Określ typ gleby oraz formację roślinną w regionach oznaczonych na mapie symbolami literowymi oraz uzupełnij tabelę. Niektóre nazwy zostały podane dodatkowo. (4 pkt)

GLEBY: czarnoziem, brunatna, szaroziem, terra rosa, bielica
FORMACJE ROŚLINNE: tajga, las liściasty, step, sawanna, makia

Oznaczenie na mapie	Typ gleby	Formacja roślinna
A	brunatna	las liściasty
B	czarnoziem	step
C	bielica	tajga
D	terra rosa	makia

8. Na mapie w skali 1:20 000 000 odległość między Glasgow a Brnem mierzona w linii prostej wynosi 8 cm. Oblicz odległość w terenie między tymi miastami. (2 pkt)

Zapisz obliczenia

1: 20 000 000

1cm – 200km – 1 pkt

8cm – x

$x = 8 * 200 = 1600\text{km}$ – 1 pkt

9. Rozpoznaj obiekty geograficzne przedstawione na poniższej mapie. Wpisz w odpowiednie miejsca ich nazwy. (16 pkt)

Morza:

- A. **Irlandzkie**
- B. **Norweskie**
- C. **Czarne**
- D. **Egejskie**

Wyspy:

- a. **Sardynia**
- b. **Korsyka**
- c. **Wielka Brytania**
- d. **Gotlandia**

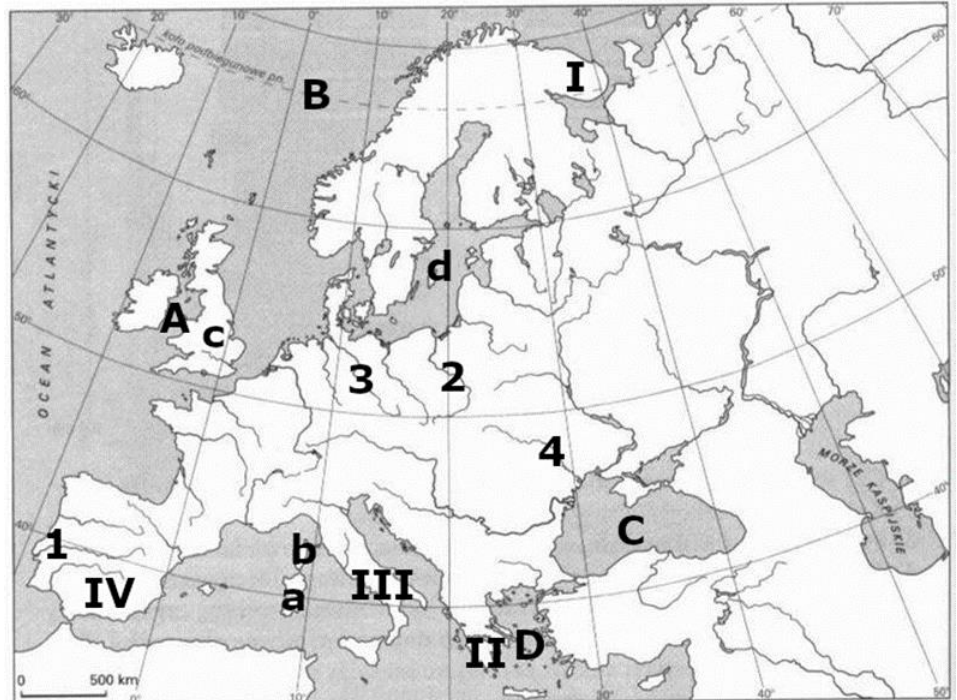
Półwyspy:

- I. **Kolski**
- II. **Peloponez**
- III. **Apeniński**
- IV. **Iberyjski**

Rzeki:

- 1. **Tag**
- 2. **Wisła**
- 3. **Łaba**
- 4. **Dniestr**

po 1 pkt za każdy rozpoznany obiekt geograficzny

10. Poniższy schemat obrazuje przebieg granicy pomiędzy Europą a Azją od północy w kierunku południa. W wykropkowane miejsca wpisz cyfry, którymi zaznaczono obiekty geograficzne tak, aby powstała ciągłość przebiegu granicy. (3 pkt)

1) Obniżenie Kumsko-Manyckie	4) Cieśnina Bosfor
2) Cieśnina Kerczeńska	5) Góry Ural
3) Cieśnina Dardanele	6) Morze Egejskie

Ujście rzeki Bjdaraty do Morza Karskiego	5	Północne wybrzeże Morza Kaspijskiego	1	Morze Azowskie	2	Morze Czarne	4	Morze Marmara	3	6
--	---	--------------------------------------	---	----------------	---	--------------	---	---------------	---	---

11. Wykonaj stosowne obliczenia dla ludności Słowacji i uzupełnij tabelę. (5 pkt)

Liczba ludności ogółem, stan w dniu 01.01.2021r.	5 449 270
Urodzenia żywe	56 565
Zgony	73 461
Przyrost naturalny	-16 896
Współczynnik urodzeń (‰)	10,38
Emigracja	3 395
Imigracja	5 733
Saldo migracji	2 338
Przyrost rzeczywisty	-14 558
Liczba ludności ogółem, stan w dniu 31.12.2021r.	5 434 712

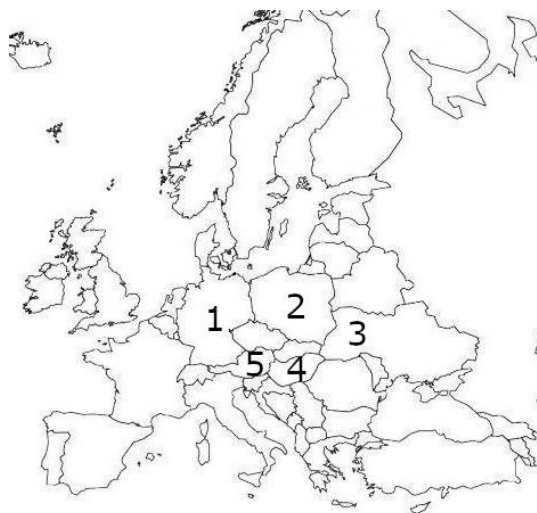
Miejsce na obliczenia:

- 1 pkt
1 pkt
1 pkt
1 pkt
1 pkt

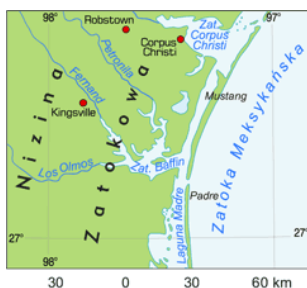
12. Na załączonej mapie politycznej Europy cyframi 1 – 5 oznaczono kraje sąsiadujące ze Słowacją i Czechami. Korzystając z mapy, własnej wiedzy oraz wymienionych walut uzupełnij tabelę (niektóre waluty podano dodatkowo). (7 pkt)

forint, złoty, euro, hrywna, korona, lej, funt

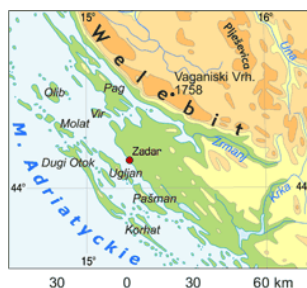
Lp.	Kraj	Waluta
1.	Niemcy – 1 pkt	Euro – 0,5 pkt
2.	Polska – 0,5 pkt	Złoty – 0,5 pkt
3.	Ukraina – 1 pkt	Hrywna – 0,5 pkt
4.	Węgry – 1 pkt	Forint – 0,5 pkt
5.	Austria – 1 pkt	Euro – 0,5 pkt

13. Rozpoznaj i podpisz typy wybrzeży: (4 pkt)

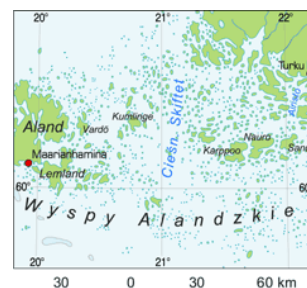
Lagunowe – 1 pkt

Dalmatyński – 1 pkt

Mierzejowo-zalewowe – 1 pkt

Szkierowe – 1 pkt

14. Rozpoznaj miasta Czech i Słowacji na podstawie ich opisów. (6 pkt)

- a) Miasto w północno-wschodniej Słowacji, w kraju preszowskim, miasto partnerskie Jasła, znajduje się tutaj uzdrowisko oraz muzeum z jedną z największych w Europie ekspozycji ikon karpackich.

Bardejów – 1 pkt

- b) Miasto statutarne na Morawach, położone w południowo-wschodniej części kraju, ważny ośrodek kulturalny oraz naukowy (znajduje się tu 6 uczelni), mimo że nie jest stolicą znajduje się tu Sąd Najwyższy oraz Sąd Konstytucyjny.

Brno – 1 pkt

- c) Stolica i największe miasto w kraju, położone nad Wełtawą, znajdują się tu między innymi Zamek na Hradczanach, Most Karola, Pałac Wallensteina, Belweder.

Praga – 1 pkt

- d) Stolica kraju położona nad Dunajem, usytuowana na południowo-zachodnim krańcu kraju w niedalekiej odległości od Wiednia.

Bratysława – 1 pkt

- e) Miasto w Czechach przy północnym krańcu Bramy Morawskiej, na granicy Śląska Cieszyńskiego, Śląska Opawskiego i Moraw, u ujścia do Odry dwóch rzek: Opawy i Ostrawicy.

Ostrawa – 1 pkt

- f) Drugie co do wielkości miasto w kraju, znajduje się tu lotnisko, mieści się tu Trybunał Konstytucyjny oraz siedziba diecezji rzymskokatolickiej, grekokatolickiej i biskupstwa ewangelickiego.

Koszyce – 1 pkt

15. Podkreśl wszystkie nazwy dotyczące Słowacji. (8 pkt)

Mt. Blanc – Nizina Naddunajska – Mniejszości narodowe (Węgrzy, Romowie) – Demianowska Dolina – Rzeźby krasowe – Elektrownie atomowe i wodne – Rzeka Wağ – Uzdrowisko Sliač – Praga – Simens – Mariańskie Łaźnie – Kraj śródlądowy – Gerlach – Waluta euro – Hokej – Koszyce

po 0,5 pkt za każde poprawnie podkreślone lub nie podkreślone stwierdzenie

16. Korzystając z poniższej tabeli, w której zamieszczono dane klimatyczne, wykonaj polecenia.

Miasto	Państwo		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Preszów	Słowacja	t o	-3,5 36	-1,6 42	2,9 41	9,0 61	13,9 89	17,4 86	19,3 111	18,9 76	13,9 68	8,3 57	3,5 48	-1,5 40

- A) Oblicz średnią temperaturę powietrza w trzech miesiącach letnich (czerwiec, lipiec, sierpień).

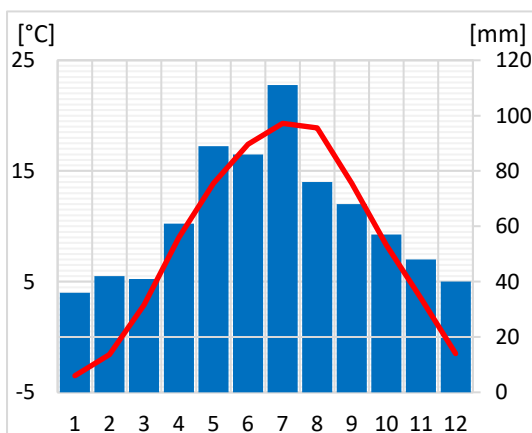
Odpowiedź: **18,5°C** (1 pkt)

- B) Oblicz roczną amplitudę temperatury powietrza. Odpowiedź: **22,8°C** (1 pkt)

- C) Oblicz sumę opadów w trzech miesiącach jesiennych (wrzesień, październik, listopad).

Odpowiedź: **173mm** (1 pkt)

- D) Sporządź klimatogram. (8 pkt)

za poprawnie wykonany klimatogram 8 pkt

za każdy błąd minus 0,5 pkt